

Onderwerp Opvang ongedocumenteerden 2025
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	356959-2024
Datum	18-12-2024	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Met deze brief informeren wij u over de wijze waarop wij de opvang van ongedocumenteerden in 2025 vorm willen geven. Ook gaan wij in op mogelijkheden de overcapaciteit van de huidige opvanglocatie in te zetten voor het bieden van onderdak aan andere doelgroepen in een kwetsbare positie. Tot slot gaan we in op mogelijkheden voor regionale samenwerking bij de opvang van ongedocumenteerden.

Landelijk kader

In het hoofdlijnenakkoord ‘Hoop, Lef en Trots’ en het regeerprogramma van het kabinet Schoof vastgelegd dat de Rijksbijdrage aan de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) met ingang van 1 januari 2025 wordt beëindigd. De LVV is in 2019 als pilot van start gegaan in vijf gemeenten met als doel opvang en begeleiding te bieden aan vreemdelingen zonder recht op opvang of verblijf. De begeleiding in de LVV is gericht op het bereiken van een duurzame oplossing: terugkeer naar het land van herkomst, doormigratie of het alsnog verkrijgen van verblijf in Nederland. De Rijksbijdrage aan de LVV bedraagt tweederde van het voor de LVV benodigde budget. Een derde van het budget wordt bekostigd via een uitname uit het gemeentefonds, waardoor alle gemeenten in Nederland zorgen voor medefinanciering van de LVV. Het bestuur van de VNG heeft recentelijk ingestemd met een eenmalige bijdrage uit het gemeentefonds voor voortzetting van de voorziening in 2025.

Voortzetting van de opvangvoorziening

In een dagmail aan uw raad van 2 juli 2024 hebben wij het voornemen kenbaar gemaakt de opvangvoorziening voor ongedocumenteerden in ieder geval in 2025 te willen continueren. We financieren dit met middelen die nog reesteren uit voorgaande jaren, waaronder middelen voor een afbouwregeling van de LVV en de middelen uit het gemeentefonds.

Bij de uitvoering van de opvangvoorziening zijn ook in 2025 meerdere partijen betrokken. Stichting Inlia is verantwoordelijk voor het bieden van de opvang en ontvangt subsidie voor huisvestingslasten, sociaal beheer en het bieden van juridische begeleiding.

De gemeente Groningen beslist over toelating tot de voorziening en het beëindigen van de toegang tot de voorziening. Daarbij hanteren we de criteria die nu ook voor toelating tot de LVV gelden. Dat zijn:

- de persoon in kwestie is bekend in de vreemdelingenketen;
- heeft geen recht op Rijksopvang (inclusief opvang in de Vrijheidsbeperkende locatie);
- heeft geen zwaar inreisverbod van 10 jaar of meer;
- heeft regiobinding met de provincie Groningen.

Het toetsen van de toelatingscriteria gebeurt door casusregisseurs die in dienst zijn van de gemeente Groningen.

In bijzondere gevallen is het mogelijk om een uitzondering te maken op deze toelatingscriteria. Bijvoorbeeld als sprake is van een humanitaire noodsituatie, een korte overbrugging tussen dakloosheid en opvang door het Rijk of een acuut gevaar voor de openbare orde en veiligheid. Uitzonderingsbesluiten worden, net al nu het geval is, voorgelegd aan de burgemeester.

De samenwerking met de Rijkspartijen rond de voorziening verandert. De lokale samenwerking met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) wordt versoerd tot een zogenoemd basisniveau. Dit houdt in dat de IND niet meer deelneemt aan het lokale casuoverleg en geen versnelde procedures meer hanteert voor het opvragen van dossiers. De Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en de vreemdelingenpolitie (AVIM) hebben aangegeven de samenwerking met de gemeente Groningen rond ongedocumenteerden volop te willen voortzetten.

De opvangvoorziening nieuwe stijl zullen we aanduiden als Groninger Opvang voor Ongedocumenteerden (GOvO)

Overcapaciteit Helsinkistraat

Momenteel verblijven bijna 100 mensen in de opvangvoorziening aan de Helsinkistraat. Het gaat hierbij om 85 ongedocumenteerden en 14 mensen die in afwachting zijn van verblijf elders: Rijksopvang, een beschermde woonvorm of een eigen woning voor mensen die een verblijfsvergunning hebben. Voor een toekomstige opvangvoorziening voor ongedocumenteerden gaan we vooralsnog uit van een benodigde capaciteit van 100 tot 120 plekken.

De opvanglocatie aan de Helsinkistraat heeft een capaciteit van 270 bedden, uitgaande van verblijf op 2-persoonskamers. In de praktijk zijn er mensen die om medische-, psychosociale- of andere redenen aangewezen zijn op een éénpersoonskamer. De werkelijke opvangcapaciteit van de locatie schommelt in de praktijk om en nabij de 240 plekken.

Plannen voor sociaal pension

Als gevolg van deze ontwikkeling komt er aan de locatie Helsinkistraat ruimte vrij. Samen met een aantal maatschappelijke organisaties gaan we afspraken maken op welke wijze we deze ruimte goed kunnen inzetten in Groningen. Hier zijn we over in gesprek met Limor, Wender, Leger des Heils, Terwille, Stichting WIJ Groningen en Stichting INLIA. Aan het einde van Q1 zullen wij u nader informeren over de

Volgvel 2

voortgang hiervan. Deze invulling beschouwen wij in eerste instantie als een oplossing voor 2025. Vervolgens gaan we op basis van een evaluatie eind 2025 beoordelen of er perspectief is voor een langere periode.

Regionale samenwerking

Bij de start van de pilot LVV Groningen is bepaald dat voor toelating tot de voorziening regiobinding is vereist. Dit houdt in dat iemand voorafgaand aan een verzoek om toelating tot de LVV, minimaal zes maanden in de provincie Groningen heeft verbleven. Daarnaast is rond de LVV intensief samengewerkt met de gemeente Emmen waar een satelliet-locatie van de LVV bestaat. Deze locatie heeft plek voor maximaal 30 personen.

In de opvanglocatie in Emmen verblijven momenteel nog twee personen. Naar verwachting zal de locatie in Emmen in januari 2025 worden gesloten.

De gemeente Emmen heeft mede namens de gemeenten Borger-Odoorn en Coevorden het verzoek gedaan om 10 bedden inclusief begeleiding in te kopen bij de gemeente Groningen. Eenzelfde vraag is gesteld door de gemeente Leeuwarden, mede namens de Friese gemeenten, voor 30 bedden.

In de periode voor de start van de pilot-LVV werden in de toenmalige bed, bad, broodvoorziening op verzoek en op kosten van andere gemeenten ongedocumenteerden opgevangen. Dit gebeurde onder strikte voorwaarden omtrent toelating en verantwoordelijkheid voor terugkeer naar de gemeente van herkomst na beëindiging van de opvang.

Gelet op het feit dat alle gemeenten in Nederland, via de uitname uit het gemeentefonds, meebetalen aan de financiering van de opvangvoorziening, menen wij dat het niet meer dan redelijk is om het verzoek van de Drentse en Friese gemeenten serieus in overweging te nemen. Daarbij willen wij ons nadrukkelijk beperken tot de drie Noordelijke provincies.

Daarom zullen wij onderzoeken onder welke randvoorwaarden opvang van ongedocumenteerden voor andere gemeenten op een verantwoorde manier mogelijk is. In gesprekken met de betreffende gemeenten verkennen we of hier bindende afspraken over te maken zijn. Over de voortgang hiervan zullen wij uw raad aan het eind van het eerste kwartaal van 2025 nader informeren

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Mirjam van 't Veld

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.